

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

w Państwa ręce oddajemy nr 1/2023 czasopisma C.H.Beck – kwartalnika pt. „Prawo Nowych Technologii”.

Problematyka prawna sztucznej inteligencji stanowi jeden z najbardziej aktualnych problemów prawa nowych technologii, czego dowodem jest liczba artykułów poświęconych tym zagadnieniom w niniejszym numerze Kwartalnika.

Dla otoczenia prawnego sztucznej inteligencji fundamentalne znaczenie w tym zakresie będzie miało uchwalenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji), nad którym toczą się obecnie zaawansowane prace legislacyjne. W projekcie rozporządzenia, podobnie jak w przypadku RODO, oparto się na konstrukcji podejścia opartego na analizie ryzyka (*risk-based approach*). Tym większego znaczenia nabiera określenie wzajemnych relacji pomiędzy rozumieniem ryzyka na gruncie obu tych aktów prawnych. Zagadnienie to zostało szeroko omówione w jednym z artykułów.

Do projektu aktu nawiązuje również materiał poświęcony definicji języka prawniczego sztucznej inteligencji na podstawie definicji języka prawnego systemu sztucznej inteligencji. Jak wykazuje Autor, elementy definicyjne mają duże znaczenie praktyczne.

Do najbardziej interesujących zagadnień prawnych dotyczących sztucznej inteligencji zaliczyć należy stosowanie prawa autorskiego do dzieł stworzonych przy udziale tzw. generatywnej sztucznej inteligencji (*Generative AI*). W niniejszym numerze Kwartalnika problematyce tej poświęcono dwa opracowania. Po pierwsze, jest ona omówiona w jednym z artykułów, w ramach którego Autorzy stawiają tezę, że różnorodność programów generatywnej sztucznej inteligencji, w szczególności ich funkcje, niezależnie od tego, czy chodzi o rozwiązania już dostępne na rynku, czy rozwiązania, które dopiero zostaną stworzone, powoduje, że każdy przypadek użycia takiego narzędzia wymaga osobnej analizy pod kątem możliwości przypisania autorstwa użytkownikowi. Istotne dla przypisania autorstwa będzie ustalenie sposobu działania konkretnego narzędzia i zakresu decyzyjności posługującego się nim użytkownika, jak również tego, czy wystąpił element twórczy. Po drugie, w niniejszym numerze zamieszczamy sprawozdanie z debaty na ten temat, która odbyła się w dniu 1.3.2023 r. z inicjatywy mec. *Tomasza Zalewskiego* (Bird&Bird). Partnerem debaty było Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii, a uczestniczący w panelu eksperci m.in. zgłosili pisemne rekomendacje dotyczące pracy z narzędziami zawierającymi *Generative AI*.

Technologia blockchain znajduje zastosowanie w prawie każdej gałęzi gospodarki i może mieć niebagatelny wpływ na ich przyszłe losy. Jednym z etapów rozwoju tej technologii są smart kontrakty, tj. inteligentne umowy cyfrowe automatycznie wdrażające warunki umowy. Smart kontrakty i możliwość zawarcia umowy poprzez inteligentne oprogramowanie nie są obecnie uregulowane w polskim systemie prawnym. Z uwagi na nowość tego systemu powstają pytania co do ich charakteru prawnego, legalności i stosowania przepisów. Problematyka ta jest przedmiotem jednego z artykułów, w ramach którego Autorka podejmuje próbę odpowiedzi na te pytania w oparciu o poglądy doktryny i obowiązujące normy prawne w polskim systemie prawnym.

We wrześniu 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów opublikował rekomendacje dotyczące oznaczania treści reklamowych przez *influencerów* w mediach społecznościowych, które powstały po konsultacjach przeprowadzonych z przedstawicielami branży *influencer marketingu*. Wytyczne te nie mają mocy wiążącej – nie są źródłami prawa. Jednak ich niezastosowanie może prowadzić do wszczęcia postępowania przez Prezesa UOKiK. Jak zauważa Autorka artykułu, w którym poddano analizie rekomendacje UOKiK, wytyczne te mają na celu przede wszystkim zapewnienie, że konsumenci będą mogli z łatwością zauważyć, kiedy dany materiał publikowany przez *influencera* należy do treści sponsorowanych lub bazuje na współpracy komercyjnej, a kiedy jest np. własną opinią twórcy i ma charakter neutralny. Z tych przyczyn, w rekomendacjach Urzędu przedstawione zostały zalecane sposoby oznaczania treści reklamowych w mediach społecznościowych w zależności od rodzaju podejmowanej przez *influencerów* współpracy komercyjnej.

Znaczenie gospodarcze podmiotów oferujących usługi cyfrowe na rynku wzrasta w nieznanym dotąd tempie, a powodów tego zjawiska szukać można nie tylko w procesie cyfryzacji wielu dziedzin życia, ale i w korzystnej dotychczas koniunkturze regulacyjnej dla cyfrowych koncernów. Konieczność dostosowania prawa ochrony konkurencji do wyzwań gospodarki cyfrowej została zauważona m.in. przez prawodawcę unijnego, czemu dał on wyraz w postaci stworzenia instrumentów i modelu ochrony konkurencji na rynku cyfrowym w ponadkrajowej polityce antymonopolowej (m.in. *Digital Market Act*).

SPNT

Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii

Partnerem merytorycznym Kwartalnika jest Stowarzyszenie Prawa Nowych Technologii, które zrzesza prawników największych polskich i zagranicznych kancelarii, specjalizujących się w prawie nowych technologii. Celem działania Stowarzyszenia jest upowszechnianie wiedzy na temat regulacji prawnych oraz standardów w zakresie prawa nowych technologii, a także wspieranie działań dostosowujących w tym zakresie polskie prawo do prawa europejskiego i prawa międzynarodowego.

Na poziomie krajowym prekursorem zmian legislacyjnych intensyfikujących nadzór nad rynkiem cyfrowym jest ustawodawca niemiecki z dziesiątą nowelą do ustawy przeciw ograniczeniom konkurencji (10. GWB-Novelle). W jednym z artykułów przedstawiono najważniejsze zmiany prawa niemieckiego dotyczące „cyfrowej siły rynkowej”.

Przy tworzeniu aplikacji i systemów IT często wykorzystywane są komponenty programistyczne udostępniane na zasadach wolnych licencji (ang. *open source software*). W artykule Autorzy podejmują próbę ustalenia prawa właściwego dla umów licencyjnych typu *open source* w oparciu o przepisy polskiego i europejskiego prawa prywatnego międzynarodowego. Autorzy zwracają w szczególności uwagę na trudności związane z wyznaczeniem prawa właściwego dla licencji *open source* na podstawie treści art. 4 ust. 2 rozporządzenia Rzym I w związku ze specyfiką tego rodzaju umów i brakiem możliwości jednoznacznego ustalenia świadczenia charakterystycznego. Zagadnienie to może mieć niezwykle istotne znaczenie dla skuteczności udzielenia licencji oraz dla zasad i warunków korzystania z oprogramowania *open source*.

W niniejszym numerze tradycyjnie już przedstawiono także aktualności legislacyjne, regulacyjne i orzecznicze dotyczące różnych obszarów prawa nowych technologii.

Cieszy nas stale rosnąca popularność i znaczenie Kwartalnika „Prawo Nowych Technologii”. Od numeru 1/2023 r. wśród członków Rady Programowej serdecznie witamy prof. dr hab. *Macieja Rogalskiego*, rektora Uczelni Łazarskiego w Warszawie.

Zapraszam do lektury!

adw. *Xawery Konarski*
Redaktor Naczelny

beckakademia SZKOLENIA ONLINE

Ochrona danych osobowych w sektorze publicznym (2-dniowe)

18 i 25 maja 2023 r.

Prelegenci: Agnieszka Kozłowska, Agnieszka Krzyżak, adw. dr Paweł Litwiński

V Forum Prawa Procesowego Cywilnego Obraz prawa procesowego po nowelizacji KPC z 9.03.2023 r.

24 maja 2023 r.

Prelegenci: Henryka Bednorz-Godyń, dr Dariusz Chrapoński, dr Joanna Derlatka, dr hab. Marcin Dziurda, Rafał Fronczek, prof. UŁ dr hab. Józef Jagieła, SSO Grzegorz Karaś, dr Bartosz Karolczyk, prof. UŁ dr hab. adw. Robert Kulski, dr Michał Kłos, prof. dr hab. Andrzej Marciniak, dr Aneta Mendrek, SSA prof. UŁ dr hab. Monika Michalska-Marciniak, Mateusz Pietrzyk, prof. UWM dr hab. Maciej Rzewuski, Olga Szejnert-Roszak, SSO dr Łukasz Zamojski

ZAPISY I SZCZEGÓŁY: akademia.beck.pl • 81 / 46 13 305

